

2019 YILI FİZİBİLİTE DESTEĞİ

Referans Numarası: TR62/19/FD

Başvuru Rehberi

Son Başvuru Tarihi

Elektronik Başvuru

24 Aralık 2019
Saat: 17:00

Taahhütname Teslimi

31 Aralık 2019
Saat: 17:00

**2019 YILI
FİZİBİLİTE DESTEĞİ**
Referans Numarası: TR62/19/FD

Başvuru Rehberi

Son Başvuru Tarihi

Elektronik Başvuru

24 Aralık 2019
Saat: 17:00

Taahhütname Teslimi

31 Aralık 2019
Saat: 17:00

İÇİNDEKİLER

1. FİZİBİLİTE DESTEĞİ	7
1.1. Giriş	7
1.2. Programın Amacı ve Öncelikleri	8
1.3. Çukurova Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak	8
2. FİZİBİLİTE DESTEĞİNE İLİŞKİN KURALLAR	8
2.1. Uygunluk Kriterleri	8
2.1.1. Başvuru Sahibi ve Ortaklarının Uygunluğu	9
2.1.2. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler	10
2.1.3. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	12
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	14
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	15
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	18
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	18
EKLER	22

Program Künyesi

Program Adı	2019 Yılı Fizibilite Destek Programı
Referans No	TR62/19/FD
Program İlan Tarihi	18 Şubat 2019
Son Başvuru Tarihi	24 Aralık 2019 Saat: 17.00
Taahhütname Teslimi	31 Aralık 2019 Saat: 17.00
Programın Amacı	TR62 (Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanmaya, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesini geliştirmeye yönelik projelerin fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek sağlamak
Program Bütçesi	1.500.000 TL
Proje Başına Destek Miktarı	25.000 TL - 200.000 TL
Proje Başına Azami Destek Yüzdesi	%100
Proje Uygulama Süresi	12 Ay

Uygun Başvuru Sahipleri ve Ortaklar

- Yerel yönetimler
- Üniversiteler
- Diğer kamu kurum ve kuruluşları
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları
- Sivil toplum kuruluşları
- Organize sanayi bölgeleri (OSB)
- Küçük sanayi siteleri (KSS)
- Teknoparklar
- Teknoloji geliştirme bölgeleri (TGB)
- Endüstri bölgeleri
- İş geliştirme merkezleri
- Serbest bölge kurucu ve işleticisi ile işletici şirketleri
- Birlikler ve kooperatifler

Destek Alacak Yararlanıcının Proje Bitiminde Ajansa Sunacağı Fizibilite Raporunun Uygunluğu

- "Proje Maliyeti 10 Milyon TL ve Üzerindeki Kamu Yatırım Projesi Teklifleri İçin Fizibilite Raporu Formatı"na uygun şekilde hazırlanmalıdır.
- Ekonomik değerlendirme, teknik değerlendirme ve mali değerlendirme olmak üzere üç bölümden oluşmalıdır.
- Yatırım tamamlandıktan sonra, satılacak/sunulacak ürünün ve/veya hizmetin tanımı/içeriği yatırımın yeri/üretim şekli/teknolojisinin seçilmesini, fiyatının tespitini gerçekleştirebilecek ölçüde tanımlanmış olmalıdır.
- Planlanan yatırım gelir getirici bir iş modeli içermelidir.
- Planlanan yatırımın ekonomik ömrü boyunca sağlayacağı net fayda hesaplanmalıdır.

1. FİZİBİLİTE DESTEĞİ

1.1. GİRİŞ

Kalkınma ajansları, bölgesel potansiyeli rekabetçi, katılımcı ve etkin bir yaklaşımla harekete geçirerek, başta istihdam ve gelir olmak üzere ekonomik ve sosyal göstergelerin iyileştirilmesi, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması için tasarlanan yenilikçi, rekabete dayalı kaynak tahsis mekanizmaları, etkili izleme ve değerlendirme işlevleri ile aynı zamanda ulusal kalkınma planları, bölgesel gelişme planları ve programların uygulama kapasitesini de geliştiren kurumlar olarak ortaya çıkmıştır. Ajanslar, bölgesel stratejik hedef ve öncelikleri dikkate alarak, kamu kurum ve kuruluşlarına, işletmelere ve sivil topluma sağladığı mali ve teknik desteklerle başta girişimciler olmak üzere bütün kesimlerde bir kalkınma bilinci ve ivmesi oluşturabilecek kapasiteye sahip kurumlardır.

Kalkınmanın öncüsü bir kurum olarak faaliyet gösteren Çukurova Kalkınma Ajansı, “yerelde kalkınmanın sağlanmasında ve sürdürülebilir kılınmasında lider ve etkin olmak” vizyonu ile görev yapmakta, farklı alanlarda yürüttüğü faaliyetler ile oniki yılı aşkın bir süredir bölgesel kalkınma sürecine önemli katkılar sağlamaktadır. Hazırlamış olduğu iki bölge planı, belirli dönemlerde yayınladığı araştırma ve analiz raporları, gerçekleştirdiği yatırım destek faaliyetleri ve yürüttüğü mali destek programları ile Adana ve Mersin illerini kapsayan TR62 Bölgesi'nin sosyo-ekonomik gelişmesini amaç edinen Çukurova Kalkınma Ajansı, bölgenin kalkınma sürecinin hızlandırılması ve bölge için kritik öneme sahip proje ve faaliyetlerin hayata geçirilmesi amacıyla bölge aktörlerine rehberlik etmiş ve bugüne kadar önemli mali ve teknik destekler sağlamış bulunmaktadır.

Kalkınma Ajanslarının sağladığı proje ve faaliyet destekleri ile ilgili usul ve esaslar, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Destek Yönetimi Kılavuzu, Proje Uygulama Rehberi ve başvuru rehberinde belirtilmektedir. Ajanslar tarafından bu Yönetmelik, Kılavuz ve Rehber çerçevesinde sağlanacak desteklere ilişkin ilke ve kurallar; ulusal plan ve stratejiler, bölge plan ve programları ile Ajansın yıllık çalışma programında belirtilen öncelikler doğrultusunda oluşturulur.

2019 yılı Fizibilite Desteği Programı, geçtiğimiz yıldan itibaren Ajanslarca uygulamaya konulan “Sonuç Odaklı Programlama” yaklaşımı ile birlikte ele alınmıştır. Sonuç odaklı programlama kapsamında stratejik olarak belirlenmiş bölgesel kalkınma hedeflerine ulaşmak için hazırlanan kısa ve orta vadeli programlar, Çukurova Bölgesi'nde belirlenen sektörel, tematik ya da mekânsal önceliklere yönelik alt program, tedbir, proje ve faaliyetleri kapsayacak ve nihayetinde ölçülebilir sonuç ve çıktı hedefleri olacak şekilde kurgulanmıştır. 2019 yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında desteklenmesi muhtemel projeler belirlenirken Ajansın bölge için uygulamaya koyduğu 3 Program olan, Yenilik Odaklı Rekabet Gücünün Artırılması Sonuç Odaklı Programı, Dezavantajlı Mahallelerde Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Farklarının Azaltılması Sonuç Odaklı Programı ve Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile uyumun sağlanması da gözetilecektir. Bu nedenle Programların genel çerçevesinin kısaca ifade edilmesinde fayda bulunmaktadır.

Yenilik Odaklı Rekabet Gücünün Artırılması Sonuç Odaklı Programının genel amacı, bölgede rekabetçi sektörler başta olmak üzere küçük ve orta ölçekli işletmelerin teknoloji ve yenilik kapasitelerinin geliştirilerek katma değeri yüksek ürün geliştirebilmelerinin sağlanması, sürdürülebilir kurumsal araştırma ve teknoloji geliştirme kültürlerine sahip olarak, ulusal ve küresel değer zincirlerinin parçası haline gelebilmeleridir. İkinci Program olan Dezavantajlı Mahallelerde Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Farklarının Azaltılması Sonuç Odaklı Programının genel amacı ise, Çukurova Bölgesi'nde kentlerin dezavantajlı mahallelerinde yoğunlaşan kırılgan kesimlerin sosyal ve ekonomik açıdan güçlendirilerek refah düzeylerinin artırılması, sosyal içerme politikalarının etkinleştirilmesi ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasıyla bölgesel kalkınmanın sağlanmasına katkıda bulunulmasıdır. Son olarak, Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının amacı, Çukurova Bölgesi'nin yüksek turizm potansiyelini harekete geçirerek sektörden elde edilen katma değerini yükseltmesi ve turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi yoluyla bölgede yenilikçi ve sürdürülebilir turizmin geliştirilmesidir.

2019 yılı Fizibilite Desteği Programı, ifade edilen bu üç sonuç odaklı programın hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu rehberde, Fizibilite Desteği Programının genel amaçları, başvuru uygunluk kriterleri ve diğer başvuru koşulları ayrıntılı biçimde yer almaktadır.

1.2. PROGRAMIN AMACI VE ÖNCELİKLERİ

2019 yılı Fizibilite Desteği Programının amacı, 2014-2023 Çukurova Bölge Planı vizyonu doğrultusunda, Planın öncelik ve tedbirleri kapsamında, Ajansın uyguladığı Yenilik Odaklı Rekabet Gücünün Artırılması Sonuç Odaklı Programı, Dezavantajlı Mahallelerde Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Farklarının Azaltılması Sonuç Odaklı Programı ve Turizmin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının genel amaçları ile de uyumlu olacak şekilde;

- TR62 (Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına,
- Bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine,
- Bölgenin yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projelerin fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek sağlamaktır.

1.3. ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI TARAFINDAN SAĞLANACAK MALİ KAYNAK

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için Ajans tarafından tahsis edilen toplam kaynak tutarı **1.500.000 TL**dir.

Çukurova Kalkınma Ajansı, öncelikler arası ödenek transfer etme ve bu programa ayırdığı kaynağın bir kısmını ya da tamamını kullandırmama hakkını saklı tutar.

Bu çerçevede verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır ve bu tutarların dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır.

Asgari Tutar: 25.000 TL
Azami Tutar: 200.000 TL

Fizibilite desteklerinde yararlanıcının eş finansmanı zorunlu olmamakla birlikte eş finansman öngören proje teklifleri öncelikli olarak desteklenir. Eş finansman öngörülen projelerde başvuru sahibi, eş finansmanını kendi bütçesinden karşılayabileceği gibi, ortaklarından, iştirakçilerinden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. FİZİBİLİTE DESTEĞİNE İLİŞKİN KURALLAR

Fizibilite Desteği ile finanse edilen projelerin uygulanmasıyla ilgili kurallar Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Destek Yönetimi Kılavuzu ve Proje Uygulama Rehberinde açıklanmaktadır. Başvuru Sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu Rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Ajans, bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda fizibilitede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2.1. UYGUNLUK KRİTERLERİ

Fizibilite desteği kapsamında desteklenecek faaliyetlere yönelik olarak üç temel uygunluk kriteri aranmaktadır:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Faaliyetlerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1 Başvuru Sahibi ve Ortaklarının Uygunluğu

Destek almaya hak kazanabilmek için, Başvuru Sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Proje konusunun, Başvuru Sahibi kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması
- Ajansın faaliyet gösterdiği TR62 Düzey 2 bölgesinde (Adana, Mersin) kayıtlı olması veya merkezinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi
- Ajansa proje başvurusu yapılmadan önce kurulmuş ve tescil edilmiş olması

Başvuru Sahipleri, 5449 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin (d) bendinde belirtilen payları ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlölüklerini tamamen yerine getirmedikçe, Çukurova Kalkınma Ajansı ile proje veya faaliyet desteği için sözleşme imzalamazlar. Bu koşul, söz konusu kuruluşların ortak oldukları projeler için de geçerlidir.

Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu

Fizibilite Desteğinden yararlanabilecek kurum ve kuruluşlar aşağıda belirtilmiştir.

Bunlar:

- Yerel yönetimler
- Üniversiteler
- Diğer kamu kurum ve kuruluşları
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları
- Sivil toplum kuruluşları
- Organize sanayi bölgeleri (OSB)
- Küçük sanayi siteleri (KSS)
- Teknoparklar
- Teknoloji geliştirme bölgeleri (TGB)
- Endüstri bölgeleri
- İş geliştirme merkezleri
- Serbest bölge kurucu ve işleticisi ile işletici şirketleri
- Birlikler ve kooperatifler¹

Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde Başvuru Sahibi veya ortak olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

Ayrıca, aşağıdaki halleri taşıyan başvuru sahipleri ve proje ortakları Ajanstan mali destek alamazlar:

a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütölen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörölen benzer durumlarda olanlar,

b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,

c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,

) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,

d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlölüklere uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,

e) Programa katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmayanlar,

f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,

g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

¹ Destek başvurusunda bulunduğu tarihten başlayarak 5 yıl süreyle kar dağıtımını yapmayacağı ana sözleşmesinde yer alan kooperatifler uygun başvuru sahibi olabilir.

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri² dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu projeye Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar,
- ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, Programa katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, Programa katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Başvuru Formunun Başvuru Sahibinin Beyannamesi bölümünde, Başvuru Sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (ğ)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

Ortakların Uygunluğu

Başvuru Sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler.

Başvuru Sahibinin ortakları, projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, "Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 bölgesinde (Adana-Mersin) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması" dışında Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdırlar.

Ortak olacak kuruluşlar ortaklık beyanını doldurmalıdır. Başvuru Formunda yer alan Ortaklık Beyannamesi, Başvuru Sahibinin ve tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

İştirakçilerin Uygunluğu

Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez.

Başvuru Formunda Başvuru Sahibinin Projeye Katılan İştirakçileri Bölümünde yer alan Beyanname, iştirakçilerin temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)i tarafından imzalanmalıdır.

Bu program kapsamında **kar amacı güden kurumlar** (Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Serbest bölge kurucu ve işleticisi ile işletici şirketleri hariç) **proje ortağı olamayacaklardır**. Ancak, söz konusu kurumlar, projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla **iştirakçi olabilirler**.

Alt Yükleniciler / Taşeronların Uygunluğu

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

2.1.2. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler

Süre

Fizibilite Desteği kapsamında yararlanıcı, sözleşme yükümlülüklerini en fazla **bir yıl** içerisinde tamamlayarak fizibilite raporunu ajansa sunar. Uygulama süresi, sözleşmenin tüm taraflarca imzaladığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Yer

Faaliyetler, TR62 (Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nde gerçekleştirilmelidir. Ancak, gerçekleşmesi beklenen amaçlara uygunluğu gerekçelendirildiği durumlarda bazı alt faaliyetler bölge dışında da gerçekleştirilebilir.

Proje Konuları

Proje konusu, Ajans tarafından yürütölmekte olan Fizibilite Desteğinin amaç ve önceliklerine uygun olmak zorundadır. Proje konusunun uygunluğu hususu, Başvuru Formunun Gerekçelendirme bölümünde açıkça izah edilmelidir.

Program kapsamında desteklenebilecek örnek proje konuları aşağıda yer almaktadır. Örnekler, olası proje konularının tümünü kapsamamakta olup yalnızca fikir verme amacıyla sunulmuştur. Belirtilen programın amaçları ile uyumlu olmaları şartıyla ihtiyaç duyulan diğer proje konuları da uygun kabul edilecektir.

Bölgeye yapılacak veya yapılması planlanan yeni yatırımları teşvik etmek amacı ile hazırlanacak fizibilite raporları öncelikli olarak değerlendirilecektir.

Örnek Proje Konuları

- Bölgede üretimi gerçekleştirilmeyen ürünlerin üretim tesislerinin kurulmasına yönelik fizibilite raporları
- Bölgeye özgü ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, depolanması, markalaşması ve ticarileşmesine yönelik kurulacak tesislerin fizibilite raporları
- Tarım ürünlerinin katma değerli hale getirilmesi için işleme, pazarlama vb. alanlardaki altyapı yatırımlarının fizibilite raporları
- Doğal kaynakların işlenmesine ve katma değerli hale getirilmesine olanak sağlayacak üretim tesislerinin kurulmasına yönelik fizibilite raporları
- Üretim altyapısının geliştirilmesine yönelik OSB, ihtisas OSB, KSS, TGB gibi altyapıların oluşturulmasına yönelik fizibilite raporları
- Teknoloji odaklı girişimciliğin artırılması ve yaygınlaştırılmasına yönelik altyapıların fizibilite raporları
- Kırılgan grupların sosyo-ekonomik yaşama aktif katılımını sağlayacak sosyal ve kültürel merkezlerin kurulmasına yönelik fizibilite raporları
- Kadın ve genç girişimciliğinin ve istihdamının artırılmasına yönelik yenilikçi iş modelleri geliştiren merkezlerin fizibilite raporları
- Çocukların ve gençlerin zihinsel ve bedensel gelişimlerini bilim, sanat veya spor yoluyla desteklemeye yönelik hizmetler sunan tesislerin fizibilite raporları
- Kentsel alanın cazibesini arttırmak amacıyla hayata geçirilecek altyapı yatırımlarının fizibilite raporları
- Yerel turizm değerleri ve potansiyelleri doğrultusunda turizm markaları oluşturarak ilçeleri uzun süreli kırsal destinasyon alanları haline getirmeye yönelik yatırımların fizibilite raporları
- Yenilenebilir enerji teknolojilerinde yerli aksam teknolojilerini geliştirme yatırımlarına yönelik fizibilite raporları
- Enerjinin çevresel kirliliğe yol açmadan sürdürülebilir olarak sağlanabilmesi için yapılacak biyokütle yatırımları ve sera gazı salınım miktarının azaltılması için enerji tasarrufu sağlayacak yatırımlara yönelik fizibilite raporları

Salt araştırma, planlama, stratejik eylem planları, ihtiyaç analizi, mevcut durum analizi vb. analizler, envanter tespiti, uygulama projelerinden oluşan teklifler fizibilite desteği kapsamında uygun değildir.

Bununla birlikte tüm projeler her koşulda mer'i mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliği'ne uymayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma,
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle cari faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemleri için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler,
- Yatırımlarda Devlet Yardımlarını düzenleyen 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen desteklenmeyecek sektörler/yatırımlar

Özel Düzenlemeler

Bir başvuru sahibi, bir takvim yılı içerisinde Fizibilite Desteği için **en fazla dört** başvuruda bulunabilir ve bu takvim yılında **en fazla iki** proje için mali destek alabilir. Bu sınırları aşan proje teklifleri ve geriye dönük bir yıl içinde reddedilmiş olan aynı proje teklifleri değerlendirmeye alınmaz.

Ajans aynı faaliyet için, mali destek veya teknik destekten sadece birini sağlayabilir.

2.1.3. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınır. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de "uygun maliyetler" için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve dolaylı maliyetler hariç), gerçek maliyetlere (yani faaliyetin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) dayandırılmalıdır.

Proje kapsamında gerçekleştirilecek tüm maliyetler proje bütçesi standart formuna göre hazırlanmalıdır.

Bu destek türü için bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Proje uygulama süresi içinde gerçekleşmesi,
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlanması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, bunlar aşağıda tanımlanmaktadır:

a) Uygun Doğrudan Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Fizibilite Raporunun Hazırlanmasına Yönelik Hizmet Alımları
- (Varsa) Uygulama Projesi Hizmet Alımları
- (Varsa) İhale İlan Bedeli

Uygun doğrudan maliyetler bütçe formunda ayrı kalemler olarak belirtilmelidir.

b) Uygun Dolaylı Maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin %1'ini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.

Uygun Olmayan Maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Yararlanıcının ve projede görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları
- Faiz borcu
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler
- Arazi veya bina alımları
- İkinci el ekipman alımları
- Kur farkından doğan zararlar
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları
- Projenin başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar
- İstimlak bedelleri
- Bütçenin “İnsan Kaynakları” kalemi altında yer alan maliyetler
- Bütçenin “Seyahat” kalemi altında yer alan maliyetler
- Bütçenin “Ekipman ve Malzeme Maliyetleri” kalemi altında yer alan maliyetler
- Bütçenin “Yerel Ofis Maliyetleri” kalemi altında yer alan maliyetler
- Bütçenin “Diğer Maliyetler, Hizmetler” kalemi altında yer alan maliyetler

**Başvuru Formunda yer
verilmeyen bir hususa
ilişkin maliyetlendirme-
nin bütçede yer alması
mümkün olmayacaktır.**

Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, Başvuru Sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Çukurova Kalkınma Ajansının destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir. Bu nedenle, Başvuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararına. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresindeki Başvuru Formuna girilmesi gerekmektedir.

Aynı katkılar

Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez. Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkılarını üstlenmek zorundadır.

2.2. BAŞVURU ŞEKLİ VE YAPILACAK İŞLEMLER

Başvuru sahipleri Fizibilite Desteği başvurularını Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapar. Teslim alınan her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir.

Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

- Başvuru Sahibi olarak <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresinden sisteme kayıt işlemi yapılır.
- Başvuru Formu <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresinden doldurulur.
- Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır.

Başvuru Formu KAYS üzerinden doldurulmalı, destekleyici belgeler taranarak sisteme eklenmeli ve başvuru işlemleri tamamlandıktan sonra sistemin ürettiği taahhütname üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan Ajansa teslim edilmelidir. Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Başka formatta hazırlanmış taahhütnamelerin teslimi, başvurunun reddine yol açacaktır.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler;

Başvuruların, Ön İnceleme aşamasında kabul edilebilmesi ve projenin Mali ve Teknik Değerlendirme aşamasına alınabilmesi için Başvuru Formu ve diğer ekler yanında aşağıdaki belgelerle birlikte KAYS'a eklenmesi zorunludur:

- Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- **resmi kayıt belgesi** (kamu kurumlarından bu belge talep edilmeyecektir),
- Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- **tüzüğü, vakıf senedi, kuruluş sözleşmesi ya da resmi görev tanımlarının yer aldığı onaylı belge.** (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.) (Proje konusunun Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- faaliyet ve görevleri arasında bulunduğunu her birine ait ilgili belgelerde göstermeleri gerekmektedir. Proje konusunun Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- faaliyet ve görevleri arasında bulunduğunun ilgili belgeler üzerinde gösterilmediği durumda proje reddedilecektir.)
- Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- **son iki yıla ait gelir tablosu ve bilançosunun** ya da işletme hesap özeti; ya da yeni kurulmuş ve faaliyette olan kurum ve kuruluşlar için kuruluş bilançosu ve en son mali durum tahmininin serbest muhasebeci ve/veya mali müşavir onaylı nüshası. Bilanço ve gelir tablosu olmayan kurumlardan ise kesin hesap tutarı ya da gerçekleşmiş ödenek miktarlarını gösterir onaylı tablo. (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)
- Başvuru Sahibini -ve varsa Proje Ortaklarını- temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)inin ve imzalarının **noter tasdikli orijinal imza sirküleri.** (Bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğunun kaynağının da belgelenmesi gerekmektedir -kuruluş kanunu, sözleşmesi, tüzüğü vb. belgelerde gösterilerek; Yönetim Kurulu'nun ya da yetkili

Yönetim Organının bu kişi(ler)i yetkilendirme/atama/görevlendirme kararının sureti ibraz edilerek-) (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)

- e. Başvuru Sahibini -ve varsa Ortaklarını- temsile, ilzama ve faaliyet belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği ve Çukurova Kalkınma Ajansına teknik destek başvurusu sunulmasına ve başarılı bulunması durumunda uygulanmasına ilişkin **yetkili yönetim organı kararı**
- f. Maliyeti 20.000 TL'yi geçen hizmet satın alımları için teknik özellikleri ayrıntılı içeren **en az 3 proforma fatura**
- g. Proje kapsamında gerçekleştirilecek hizmet alımlarına yönelik olarak genel ve teknik özelliklerin belirtildiği **teknik şartnameler**

Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?

Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde aşağıdaki adrese teslim edilir. **Başvuru aşamasında başvuru formu ve ekleri matbu olarak teslim edilmeyecektir.**

ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI

Döşeme Mah.Turhan Cemal Beriker Bulv. No:138/2 01160 Seyhan/ADANA

Başvuruların Alınması İçin Son Tarih

Başvuruların KAYS üzerinden tamamlanması için son tarih **24.12.2019 saat 17:00**'dir. Elektronik başvuru süresinin sona ermesiyle birlikte sistem otomatik olarak kapanacak, sistem üzerinden herhangi bir işlem yapılamayacaktır.

KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin **31.12.2019 saat 17:00**'a kadar e-imza ile imzalanması, taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı durumlarda ise aynı süre sonuna kadar ıslak imzalı olarak elden ya da posta yoluyla Ajansa teslim edilmesi gerekmektedir. Zamanında yapılmayan başvurular için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır.

Daha fazla bilgi almak için

Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

E-posta adresi : projebirimi@cka.org.tr

Tel: (322) 363 00 40

Faks : (322) 363 00 41

2.3. BAŞVURULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ, SEÇİLMESİ VE SONUÇ BİLDİRİMİ

Belirlenen usullere uygun olarak hazırlanacak ve ajansa sunulacak olan her bir proje teklifi, Genel Sekreter başkanlığında ilgili ajans uzmanlarından oluşturulacak en az üç kişilik bir değerlendirme komisyonu tarafından, başvurunun ajansa ulaştığı tarihten itibaren en fazla bir ay içerisinde değerlendirilir ve takip eden ilk toplantıda Yönetim Kurulunun onayına sunulur.

Değerlendirme; ön inceleme ve faaliyetin teknik ve mali değerlendirmesi olmak üzere iki aşamalıdır. Değerlendirme komisyonunun uygun görmesi durumunda bu iki aşama aynı oturumda gerçekleştirilebilir. Yararlanıcının eş finansman öngördüğü faaliyet teklifleri öncelikli olarak değerlendirilir ve desteklenir.

Ön İnceleme

Bu aşamada faaliyet teklifinin, Başvuru Formu Kontrol Listesinde yer alan kriterleri karşılayıp karşılayamadığı değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirilir. Bu listede yer alan kriterlerden herhangi biri karşılanmıyorsa faaliyet teklifi bu aşamadan sonra değerlendirilmeyecek ve reddedilecektir.

İDARİ KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşınmaması Durumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru standart formata uygun olarak hazırlanmıştır.			Ret
2. Teklif, Türkçe olarak hazırlanmıştır.			Ret
3. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- resmi kayıt belgesi örneği sunulmuştur (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)			Eksik Evrak Bildirimi
4. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- kuruluş belgesi (kanun/ sözleşme/tüzük vb.) örneği sunulmuştur (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)			Eksik Evrak Bildirimi
5. Başvuru Sahibinin -ve varsa Proje Ortaklarının- son iki yıla ait mali verileri sunulmuştur (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)			Eksik Evrak Bildirimi
6. Başvuru Sahibini -ve varsa Proje Ortaklarını- temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)inin ve imzalarının noter tasdikli orijinal imza sirküleri sunulmuştur. Bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğunun kaynağının da belgelenmesi gerekmektedir -kuruluş kanunu, sözleşmesi, tüzüğü vb. belgelerde gösterilerek; Yönetim Kurulu'nun ya da yetkili Yönetim Organının bu kişi(ler) i yetkilendirme/ atama/görevlendirme kararının sureti ibraz edilerek-) (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)			Eksik Evrak Bildirimi
7. Taahhütname başvuru sahibinin yetkili kişisi tarafından imzalanmıştır.			Ret
8. Başvuru Rehberinde belirtilen ilave bilgi ve belgeler zamanında Ajansa sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi
9. Proje kapsamında maliyeti 20.000 TL'yi geçen hizmet satın alımları için teknik özellikleri ayrıntılı içeren proforma fatura(lar) sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi
10. Teknik şartnameler sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi
11. Başvuru Sahibini -ve varsa Ortaklarını- temsile, ilzama ve faaliyet belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği ve Çukurova Kalkınma Ajansına teknik destek başvurusu sunulmasına ve başarılı bulunması durumunda uygulanmasına ilişkin yetkili yönetim organı kararı sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşın- maması Du- rumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru Sahibi uygundur.			Ret
2. 1. Ortak uygundur.			Ret
3. 2. Ortak uygundur.			Ret
4. Varsa diğer Ortak-lar- uygundur.			Ret
5. Proje program kapsamında uygun olarak tanımlanan yerde uygulanacaktır.			Ret
6. Proje, geriye dönük 1 yıl içinde reddedilmiş olan aynı fizibilite tekliflerini içermemektedir.			Ret
7. Proje, geriye dönük 1 yıl içinde kabul edilmiş fakat sözleşme imzalanmamış olan aynı fizibilite tekliflerini içermemektedir.			Ret
8. Proje konusu Ajansın yürütmekte olduğu mali destek programının amaç ve öncelikleri kapsamında açıkça yer almaktadır.			Ret

Teknik ve Mali Değerlendirme

Ön incelemeden geçen fizibilite çalışması teklifleri çalışmanın ilgililiği, yöntemi, sürdürülebilirliği, bütçe ve maliyet etkinliği açılarından aşağıda yer alan değerlendirme tablosuna göre teknik ve mali değerlendirmeye tabi tutulur.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
1. İlgililik	45
1.1. Teklif edilen fizibilite çalışmasının konusu bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınması ve rekabet gücü açısından ne derece önemli?	10
1.2. Teklif, 2019 yılı Fizibilite Desteği kapsamında desteklenecek alanlarla ne kadar ilgili?	10
1.3. İhtiyaçlar ve sorunlar ne kadar doğru bir şekilde tanımlanmış?	10
1.4. Teklif edilen fizibilite çalışması diğer uygulanan/uygulanacak programlarla karşılaştırıldığında ne düzeyde katma değer yaratacak unsurlar içeriyor?	10
1.5. Teklif edilen fizibilite çalışması bölgeye hizmet edecek kritik ulusal veya uluslararası projeler için ne derece yönlendirici/özendirici olacaktır?	5
2. Yöntem ve Sürdürülebilirlik	30
2.1. Projede amaçlar, beklenen sonuçlar, faaliyetler yeterince tutarlı tanımlanmış mı?	10
2.2. Önerilen faaliyetler uygun ve uygulanabilir mi?	10
2.3. Başvuru Sahibi ve ortakları (eğer var ise) proje yönetimi ve teknik uzmanlık konusunda yeterli deneyime sahip mi?	10
3. Bütçe ve Maliyet Etkinliği	25
3.1. Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	10
3.2. Yapılması öngörülen harcamalar faaliyetlerin uygulanması için gerekli mi?	15
TOPLAM	100

Fizibilite teklifleri, değerlendirme komisyonu üyelerinin ikisi tarafından tablodaki puanlama dikkate alınarak ayrı ayrı değerlendirilecektir. Proje teklifinin başarılı kabul edilebilmesi için her bir değerlendirme komisyonu üyesinden **ilgili bölümden en az otuz beş** ve tüm değerlendirme komisyonu üyelerinden **ortalama en az altmış beş puan** alması zorunludur. İki değerlendirme komisyonu üyesinin vermiş olduğu puanlar arasında yirmi puan ve üzeri fark olması halinde, teklif üçüncü komisyon üyesi tarafından tekrar değerlendirilir. Üçüncü değerlendirme puanının diğer iki değerlendirme puanına olan farkının birbirine eşit olması halinde başarı puanı yüksek olan değerlendirme puanı ile üçüncü değerlendirme puanının aritmetik ortalaması esas alınır. Üçüncü değerlendirme puanının başarısız olması halinde ilgili proje için değerlendirme süreci yeniden başlatılır. Yeniden değerlendirme sonucunda da aynı durumun ortaya çıkması halinde değerlendirme komisyonu başka üyelerle yeniden oluşturularak proje tekrar değerlendirilir. Bir komisyon üyesinin başarılı, diğerinin başarısız bulduğu fizibilite teklifi üçüncü komisyon üyesine inceletilir. Üçüncü komisyon üyesi, fizibilite teklifini başarısız bulması halinde, puan farkına bakılmaksızın iki başarısız puanın; başarılı bulması halinde ise iki başarılı puanın aritmetik ortalaması alınır. Ancak başarılı puanlar arasındaki farkın yirmi ve üzeri olması durumunda ilgili proje için değerlendirme süreci yeniden başlatılır. Yeniden değerlendirme sonucunda da aynı durumun ortaya çıkması halinde değerlendirme komisyonu başka üyelerle yeniden oluşturularak proje tekrar değerlendirilir.

Başarılı bulunan fizibilite teklifleri, ajansın yıllık fizibilite desteği bütçesi sınırları dâhilinde desteklenirler. Ajans yıl içerisinde yeni başvuru almama yetkisine sahip olup bu durumda yeni başvuru alınmayacağı ajans internet sitesinde duyurur.

2.4. DEĞERLENDİRME SONUCUNUN BİLDİRİLMESİ

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir. Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayanır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır,
- Başvuru sahibi veya ortaklarından biri ya da birkaçı uygun değildir,
- Proje uygun değildir (Örneğin, teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması, vb.)
- Proje program amacıyla yeterince ilgili değildir,
- Proje teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer faaliyetlere göre daha az puan almıştır,
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı teslim edilmemiştir,
- Bu rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.5. SÖZLEŞME İMZALANMASI VE UYGULAMA KOŞULLARI

Genel Sekreterlik, desteklenecek projelerin, başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretini başvuru sahiplerinden temin eder. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş işgünü içinde söz konusu belgeleri ajansa teslim eder. Süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz.

Sözleşme imzalanmadan önce ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, başvuru sahiplerince mevzuatta belirlenen süre içerisinde başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretinin sunulmasını takiben en geç beş işgünü içinde yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on işgünü içinde imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere ajansa başvurmayan veya sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır ve aynı faaliyet için bir yıl süre ile tekrar başvuruda bulunamazlar. Bu süre zarfında, mücbir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren sözleşme sahiplerine on işgünü ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda

da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz.

Desteklenmesi öngörülen proje tekliflerine verilecek mali destek ve buna ilişkin ilke ve kurallar, başvuru sahibi ile Ajans adına Genel Sekreterin imzalayacağı bir sözleşmeye bağlanacaktır. Bu tür desteklerde yararlanıcı, sözleşme yükümlülüklerini en fazla bir yıl içerisinde tamamlayarak nihai raporunu ajansa sunar.

Fizibilite desteğinden yararlanan projeler için proje sonunda hazırlanacak fizibilitenin şablonu olarak Kamu Yatırım Programı Hazırlama Rehberi ekinde yer alan "Proje Maliyeti 10 Milyon TL ve Üzerindeki Kamu Yatırım Projesi Teklifleri İçin Fizibilite Raporu Formatı"nın esas alınması gerekmektedir.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı

Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi

Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, desteği durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Taslak Fizibilite Raporları:

Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren taslak fizibilite raporlarını Kamu Yatırım Programı Hazırlama Rehberi ekinde yer alan "Proje Maliyeti 10 Milyon TL ve Üzerindeki Kamu Yatırım Projesi Teklifleri İçin Fizibilite Raporu Formatı"na uygun şekilde Ajansa sunmak zorundadır. Yararlanıcı, proje uygulama sürecinde, şablonu ve zamanı sözleşmede belirtilmek suretiyle 2 taslak fizibilite raporunu Ajansa sunmakla yükümlüdür. Taslak fizibilite raporlarının yapılan incelemelerde yeterli düzeyde bulunmaması durumunda, yararlanıcının gerekli düzeltmeleri en kısa sürede tamamlaması beklenmektedir. Yeterli düzeye zamanında ulaşmayan taslak raporlar, projenin risklerinin yönetilmesi kapsamında erken uyarı ve bunu izleyen fesih süreçlerinin başlamasına neden olacaktır.

Sözleşmenin değiştirilmesi

Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Başvuru sahibi tarafından doldurulmuş olan fizibilite desteği başvuru formu ve ekleri, sözleşmenin de ekleridir. Bu sebeple, değerlendirmeye tabi tutulan proje teklifi metninde yer alan bilgilerde ve faaliyetlerde, uygulama esnasında proje içeriğini önemli ölçüde etkileyecek değişiklik yapılamaz.

Raporlar

Yararlanıcılar, sözleşme yükümlülüklerini en fazla 1 yıl içerisinde tamamlayarak nihai raporunu Ajansa sunar. Ayrıca, yararlanıcılar sözleşmede belirtilen dönemde faaliyetin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak faaliyet sonrası değerlendirme raporunu sunarlar. Bununla birlikte Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler

Ödemeler Ajans tarafından belirlenecek ve sözleşmede belirtilecek başvuru sahibinin sadece bu faaliyet için açtırıp kullanacağı ve sözleşmede belirtilen banka hesap numarasına yatırılır. Yapılan ön ödemeler tamamen harcanana kadar, proje hesabının bakiyesi yararlanıcı tarafından sözleşmede bildirilen proje hesabına bağlı bir repo hesabında değerlendirilir.

dirilir. Faaliyete özel banka hesabı Ajansın yetkilendirilmiş personeli tarafından yakından ve kesintisiz takip edilebilecektir.

Gerekli şartların sağlanması ile **destek tutarının % 20 (Yirmi)** si yararlanıcıya ön ödeme olarak aktarılır. Nihai ödeme hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Ön ödeme, eğer talep edildiyse, sözleşme imzalanmasını takip eden on beş gün içerisinde başvuru sahibinin sadece bu faaliyet için açtırıp kullanacağı ve sözleşmede belirtilen banka hesap numarasına yatırılır. Nihai ödeme ise, proje uygulama süresinin bitimini takip eden otuz gün içinde yararlanıcı tarafından sunulacak nihai raporun ve ödeme talebinin uygun bulunması halinde, raporun onaylandığı tarihten itibaren otuz gün içinde yine yararlanıcının sözleşmede belirtilen banka hesabına yatırılır. Sözleşmede belirtilen uygulama süresinin sona ermesini takiben, ön ödeme tutarının ve varsa yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgeler, nihai ürün ve nihai rapor yararlanıcı tarafından Ajansa sunulur. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan hiçbir ödeme yapılmaz.

Raporların ajansa süresinde sunulmaması veya Ajans tarafından uygun bulunmaması durumunda sözleşmeler feshedilerek sağlanan destek, ferîleriyle birlikte geri alınır.

Fizibilite Raporunun Uygunluğu:

Fizibilite Raporu: Fizibilite raporu yatırımlar için hazırlanan çalışmaların bütünüdür. Bu çalışmalar yatırımın yapılması durumunda karlılığının ne olacağını gösteren raporlamadır. Kısaca yatırımın ne kadar "yapılabilir" olduğunu gösteren bir rapor türüdür. Bir projeye başlarken yatırım yapılmadan önce bazı analiz ve değerlendirmelerin yapılması gerekmektedir. Bu araştırmalar projenin ne kadar akılcı ve karlı olduğunu ortaya koymaya yönelik olarak yapılır.

Fizibilite Raporu İçeriği: Fizibilite raporu, yatırımcının ne üreteceği, nasıl üreteceği, üretilen malı veya hizmeti ne fiyattan nereye satacağı, ne kadarlık bir yatırımın tutarına fon sağlayacağı, yatırımdan ne kadar gelir sağlayacağı sorularına cevap vermelidir. Fizibilite raporu ya da yapılabilirlik çalışması; ekonomik analiz, teknik analiz ve mali analiz olmak üzere üç bölümden oluşan detaylı bir çalışmadır. Üç aşamalı kapsamlı bir çalışmayla proje önerisi belirli kriterlere göre değerlendirilerek proje önerisinin kabul veya ret edilmesine karar verilir. Yatırım projelerinin değerlendirilmesinde proje konusu ürünün veya hizmetin satış (Ekonomik Analiz) ve üretim olanakları (Teknik Analiz) ile getirisi (Mali Analiz) belirlenir. Bir proje tarafından tüketilen girdiler (kaynaklar) ve üretilen çıktılar (mal, hizmet) belirlenmesi ve karşılaştırılması yapılmaktadır.

Bir Çalışmanın Fizibilite Olarak Değerlendirilmesi için Gerekli Olan Temel Çıktılar:

- Ne üretilecek?
- Kim için Üretilecek?
- Ne kadar satılacak ve satış fiyatı ne olacak?
- Pazarın durumu, gelişme potansiyeli, satış/dağıtım kanalları, rekabet koşulları nasıldır?
- Nerede, nasıl, ne kadar ve hangi maliyet ile üretilecek?
- Yatırım için ne kadar para/kaynak gerekecek?
- Yatırım yapmaya değer mi?

Bir Çalışmada Aşağıdaki Unsurlardan Herhangi Biri Yoksa Bu Çalışma Fizibilite Olarak Değerlendirilemez

- Yatırım tamamlandıktan sonra, satılacak ürünün ve/veya hizmetin tanımı/içeriği yatırımın yeri/üretim şekli/teknolojisinin seçilmesini, fiyatının tespitini gerçekleştirebilecek ölçüde tanımlanmış mıdır?
- Kurulu kapasitedeki (teorik) üretilecek yıllık maksimum ürün ve/veya hizmet miktarı belirlenmiş mi?
- Yatırımın ekonomik ömrü boyunca elde edeceği net fayda hesaplanmış mı?
- Toplam yatırım tutarı (Sabit Yatırım Tutarı + Başlangıç İşletme Sermayesi ihtiyacı) hesaplanmış mı?
- İlk iki maddede yer alan toplam fayda ile toplam yatırım tutarı (maliyet) karşılaştıran yöntemler (net bugünkü değer, iç verim oranı ve geri ödeme süresi) kullanılmış mı?

Proje hazırlığı sırasında EK A Fizibilite Şablonu ve EK B Kontrol Listesi incelenmeli, proje teklifinin kabul edilmesi durumunda projenin çıktısı olarak üretilmesi gereken fizibilite raporunun formata uygun olup olmadığı kontrol edilmelidir.

Fizibilite desteğinde sonunda hazırlanacak nihai fizibilite raporları Kamu Yatırım Programı Hazırlama Rehberi ekinde yer alan "Proje Maliyeti 10 Milyon TL ve Üzerindeki Kamu Yatırım Projesi Teklifleri İçin Fizibilite Raporu Formatı"na uygun şekilde hazırlanmalıdır. Ajans, raporun şekil, içerik ve kalite bakımından uygunluğunu kontrol eder. Uygunluk kontrolü kapsamında sunulan fizibilitenin şeklen Ajans tarafından talep edilen formata uygunluğu kontrol edilir.

Hazırlanma süreci, içerik ve kalite bakımından ise aşağıda belirtilen hususlar üzerinden değerlendirme yapılır.

- Fizibilite raporu, teklif aşamasında yer alan amaçlarla örtüşmekte midir?
- Fizibilite çalışmasında yeterli nitelikte personel görev almış mıdır?
- Fizibilite raporu formatında yer alan bütün başlıklar için yeterli araştırma ve inceleme yapılmış mıdır?
- Fizibilite raporlarında yer alması beklenen genel kabul görmüş analiz teknikleri kullanılmış mıdır?
- Fizibilite çalışmasında kullanılan veriler ve veri kaynakları güvenilir midir?
- Yapılan çalışma daha önce başka kurum ve kuruluşlar tarafından yapılmış bir çalışmanın tekrarı mıdır?
- Yapılan çalışmalar etik dışı (sahtecilik, intihal, çarpıtma, tekrar yayım, haksız yazarlık, uydurmacılık ve benzeri) unsurları içermekte midir?
- Ajans tarafından içeriğe ilişkin belirtilen diğer hususlar yerine getirilmiş midir?

Ajans fizibilite desteği sonucunda hazırlanan fizibilite raporunun uygunluğunun değerlendirilmesinde teknik olarak ihtiyaç duyması durumunda meslek kuruluşları başta olmak üzere konuyla ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan destek alabilir.

Raporların ajansa süresinde sunulmaması veya Ajans tarafından uygun bulunmaması durumunda sözleşmeler feshedilerek sağlanan destek, ferfleriyle birlikte geri alınır.

Projeye ait kayıtlar

Yararlanıcı, projenin uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar desteğin son ödemesinin yapılmasından sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim

Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, faaliyet uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Tanıtım ve Görünürlük

Yararlanıcılar ve ortakları; projelerinin ajans tarafından desteklendiğinin ve Kalkınma ajanslarının ulusal düzeyde Bakanlık tarafından koordine edildiğinin görünürlüğünü sağlamak için Ajansın internet sitesinde www.cka.org.tr yayınlanan "Tanıtım ve Görünürlük Rehberi"ne uygun olarak gerekli tedbirleri almalıdırlar.

Satın Alma İşlemleri

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, desteklenen faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma işlemlerini tabi oldukları satın alma mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise sözleşmenin ekinde tanımlanmıştır. Ayrıca, uygulama aşamasında satın alma usullerine ilişkin detaylı bilgi ve dokümanlar "Proje Uygulama Rehberi"nde yer alacaktır.

Çukurova Kalkınma Ajansı, zorunlu hallerde fizibilite desteğini yönetim kurulunun onayını almak şartıyla ajans genel sekreteri tarafından desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal edebilir. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

EKLER

EK A : Fizibilite Şablonu

EK B : Kontrol Listesi

EK A: FİZİBİLİTE RAPOR ŞABLONU

PROJE MALİYETİ 10 MİLYON TL VE ÜZERİNDEKİ KAMU YATIRIM PROJESİ TEKLİFLERİ İÇİN FİZİBİLİTE RAPORU FORMATI

A. YÖNETİCİ ÖZETİ (Proje ile ilgili bilgilerin ve fizibilite etüdü bulgularının özeti)

B. ANA RAPOR

1. İÇİNDEKİLER (içindekiler, tablo ve şekil listesi ile kısaltmalar)

2. GİRİŞ (raporun amacı, kapsamı ve organizasyonu, çalışma yöntemi, bulguların özeti, sonuçlar ve öneriler)

3. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI (projenin adı, amacı, türü, teknik içeriği, bileşenleri, büyüklüğü, uygulama süresi, uygulama yeri veya alanı, proje çıktıları, ana girdileri, hedef aldığı kitle ve/veya bölge, proje sahibi kuruluş ve yasal statüsü, yürütücü kuruluş)

4. PROJENİN ARKA PLANI

i. Sosyo-ekonomik Durum (genel, sektörel ve/veya bölgesel)

ii. Sektörel ve/veya Bölgesel Politikalar ve Programlar

iii. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat (teşvik ve YİD mevzuatı gibi)

iv. Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu

1. Projenin Sektörel ve/veya Bölgesel Kalkınma Amaçlarına (politika, plan ve programlar) Uygunluğu

2. Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle İlişkisi

3. Projenin diğer kurum projeleri ile ilişkisi

a) Proje ile eşzamanlı götürülmesi gereken diğer kurum projeleri

b) Projede başka kurum projesi ile fiziki çakışma oluşmamasına yönelik tedbirler

4. Projenin İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu

5. Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı

6. Projeye İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt, Araştırma ve Diğer Çalışmalar

5. PROJENİN GEREKÇESİ¹

i. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi

- Talebi belirleyen temel nedenler ve göstergeler
- Talebin geçmişteki büyüme eğilimi
- Mevcut talep düzeyi hakkında bilgiler
- Mevcut kapasite ve geçmiş yıllar kapasite kullanım oranları

ii. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini

- Bölgenin ekonomik büyüme senaryosu (hedef ve stratejiler) ve talep tahminleri ile ilişkisi
- Talebin gelecekteki gelişim potansiyeli ve talebin tahmini.
- Talep tahminlerine temel teşkil eden varsayımlar, çalışmalar ve kullanılan yöntemler (basit ekstrapolasyon, model vb.)

6. MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI

i. Satış Programı

ii. Üretim Programı

iii. Pazarlama Stratejisi (fiyatlandırma, tanıtım ve dağıtım)

¹ Proje niteliğine göre talep analizi yerine pazar araştırması ve analizi, ihtiyaç analizi, sorun analizi, trafik etüdü vb. teknikler kullanılabilir.

7. PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI

- i. Fiziksel ve coğrafi özellikler
 - Coğrafi yerleşim
 - İklim (yağış oranı, nem, sıcaklık, rüzgar vb.)
 - Toprak ve arazi yapısı ile ilgili bilgiler
 - Bitki örtüsü
 - Su kaynakları
 - Diğer doğal kaynaklar
- ii. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı (hammadde kaynaklarına erişilebilirlik, ulaşım ve haberleşme sistemi, su-elektrik-doğal gaz şebekeleri, arazi kullanımı, yan sanayi, dağıtım ve pazarlama olanakları vb.)
- iii. Sosyal Altyapı (nüfus, istihdam, gelir dağılımı, sosyal hizmetler, kültürel yapı)
- iv. Kurumsal Yapılar
- v. Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi
- vi. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti (kamulaştırma bedeli)

8. TEKNİK ANALİZ VE TASARIM

- i. Kapasite Analizi ve Seçimi
- ii. Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi
- iii. Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti
- iv. Teknik Tasarım (süreç tasarımı, makine-donanım, inşaat işleri, arazi düzenleme, yerleşim düzeni, iller bazında dağılım vb.)
- v. Yatırım Maliyetleri (inşaat, makine-donanım, il bazında dağılımı vb.)

9. PROJE GİRDİLERİ

- i. Girdi İhtiyacı (ham ve yardımcı maddeler)
- ii. Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini

10. ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI

- i. Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi
- ii. Organizasyon ve Yönetim Giderleri (genel giderler vb.)
- iii. İnsan gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler

11. PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI

- i. Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri
- ii. Proje Organizasyonu ve Yönetim (karar alma süreci, yapım yöntemi vb.)
- iii. Proje Uygulama Programı (Termin Planı)

12. İŞLETME DÖNEMİ GELİR VE GİDERLERİ

- i. Üretimin ve/veya Hizmetin Fiyatlandırılması
- ii. İşletme Gelir ve Giderlerinin Tahmin Edilmesi

13. TOPLAM YATIRIM TUTARI VE YILLARA DAĞILIMI

- i. Toplam Yatırım Tutarı (iç ve dış para olarak)
 1. Arazi Bedeli (kamulaştırma giderleri)
 2. Sabit Sermaye Yatırımı
 - Etüt-Proje, Mühendislik ve Kontrollük Giderleri
 - Lisans, Patent, Know-How vb. Giderleri
 - Arazi Düzenleme ve Geliştirme Giderleri (peyzaj vb.)
 - Hazırlık Yapıları (şantiye vb.)
 - İnşaat Giderleri (toprak işleri, altyapı, üstyapı, sanat yapıları vb.)
 - Çevre Koruma Giderleri

- Ulaştırma Tesislerine İlişkin Giderler
 - Makine-donanım giderleri
 - Taşıma, Sigorta, İthalat ve Gümrükleme Giderleri
 - Montaj Giderleri
 - Taşıt Araçları
 - Genel Giderler
 - İşletmeye Alma Giderleri
 - Beklenmeyen Giderler
3. Yatırım Dönemi Faizleri
 4. İşletme Sermayesi
- ii. Yatırımın Yıllara Dağılımı

14. PROJENİN FİNANSMANI

- i. Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı
- ii. Finansman Yöntemi (özkaynak, dış kredi, hibe, YİD vb.)
- iii. Finansman Kaynakları ve Koşulları
- iv. Finansman Maliyeti
- v. Finansman Planı

15. PROJE ANALİZİ

- i. FİNANSAL ANALİZ
 1. Finansal Tablolar ve Likidite Analizi
 2. İndirgenmiş Nakit Akım Tablosu
 3. Finansal Fayda-Maliyet Analizi (NBD, İKO vb.)
 4. Devlet Bütçesi Üzerindeki Etkisi
- ii. EKONOMİK ANALİZ
 1. Ekonomik Maliyetler
 2. Ekonomik Faydalar
 3. Ekonomik Fayda-Maliyet Analizi (ENBD, EİKO vb.)
 4. Maliyet Etkinlik Analizi (karşılaştırmalı birim üretim ve yatırım maliyeti)
 5. Projenin Diğer Ekonomik Etkileri (katma değer etkisi vb.)
- iii. SOSYAL ANALİZ
 1. Sosyal Fayda-Maliyet Analizi
 2. Sosyo-kültürel Analiz (katılımcılık, cinsiyet etkisi vb.)
 3. Projenin Diğer Sosyal Etkileri (istihdama katkı vb.)
- iv. BÖLGESEL ANALİZ
 - Projenin bölgesel düzeydeki doğrudan ve dolaylı etkileri
- v. DUYARLILIK ANALİZİ
- vi. RİSK ANALİZİ

16. EKLER

- i. Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Raporu
- ii. Diğer Destek Etütler (rezerv etüdü, zemin etüdü vb)

EK B: KONTROL LİSTESİ

KONTROL UNSURLARI		AÇIKLAMA
1	Yatırım tamamlandıktan sonra ne satılacak? Satılacak ürünün ve/veya hizmetin tanımı/içeriği yatırımın yeri/üretim şekli/teknolojisinin seçilmesini, bina özelliklerinin tanımlanmasını ve işletme giderlerini oluşturacak ölçüde tanımlanmış mıdır?	<ul style="list-style-type: none">✓ Yatırım tamamlandıktan sonra, satışa konu olacak ürün/hizmetler yeterli düzeyde tanımlanmış olmalıdır. Ürün seçiminde göz önüne alınan kriterler açıklanmış mı?✓ Sabit yatırım unsurları bu tanımlanan ürün ve/veya hizmete göre oluşturulacağı için satılacak ürün ve/veya hizmetin fiziki/kimyasal/ içerik/birim zamanda üretilecek sayı/miktar ve/veya yapısının net olarak ortaya konmuş mu?✓ Bu ürün ve/veya hizmet tanımı; söz konusu pazarın ve ürün/hizmet fiyatının araştırılmasına, üretimine ilişkin tekniklerin oluşturulabilmesine imkân vermiş mi?
2	Gerekli destek etütleri yapılmış mı?	<ul style="list-style-type: none">✓ Hedeflenen üretimin gerektirdiği türdeki ve/veya yatırıma ilişkin varsa destek etütleri yapılmış mı? (Örneğin yatırımın konusu jeotermal ise kaynak sondaj raporu, HES ise akış ve yağış verileri, meyve işleme ise hammadde etüdü, hizmet satışı ve/veya AR-GE merkezi ise satışa esas hizmetlerin ve ihtiyacın belirlenmesine yönelik anketler; turizm kış sporları merkezi vb. ise meteoroloji veri, zemin etütleri, yer üstü yer altı düzenlerinin araştırılması, maden işlemede rezerv etüdü gibi).✓ Etütler güncel mi?✓ Hedeflenen ilgili taraflara yeterli düzeyde/sayıda ulaşılmış mı? Hedeflenen sonuçlar elde edilmiş mi? Ulaşılan sonuçlar proje tasarımına kazandırılmış mı?
3	Tam kapasitede yılda üretilecek maksimum üretim miktarı (kurulu kapasite yani teorik kapasite) belirlenmiş mi?	<ul style="list-style-type: none">✓ Kurulu kapasite seçilirken hangi unsurların göz önüne alındığı açıklanmış mı?✓ Seçilen kurulu kapasite ile göz önüne alınan unsurlar uyumlu mu?✓ Göz önüne alınan unsurlar yeterli mi?✓ Vardiyanın söz konusu olduğu üretim tiplerinde ekonomik ve teknik değerlendirmede vardiya unsurunun kurulu kapasite seçimine etkisi irdelenmiş midir?✓ Kullanılan verilerin kaynağı açıklanmış mı? Veri kaynakları güncel/güvenilir mi?
4	Yatırım yeri belirlenmiş mi?	<ul style="list-style-type: none">✓ Yatırımın varsa tapusu, mülkiyet durumu, harita ve/veya uydu görüntüsü/imar durumu vb. verilmiş mi?✓ Yatırımın gerçekleştirilmesine engel teşkil edecek sit alan/yüksek gerilim hattı, dere yatağı, doğalgaz hattı vb. deplasman gerektiren durum, koruma alanı, güvenlik bölgesi vb. durum araştırılmış mı?✓ Arazi maliyeti konusunda tespit yapılmış mı?✓ Kaynak güvenilir mi?
5	Yatırım yerine ilişkin seçim kriterleri açıklanmış mı?	<ul style="list-style-type: none">✓ Yatırım yeri yatırım tutarını ve yatırımın sürdürülebilirliğini doğrudan etkileyen temel unsurlardan biridir. Lokasyonu nedeni ile başarısız olmuş örneklerin tekrarlanmaması ve yatırım yerinin yatırımın boyutunu etkileyecek düzeyde netleştirilmesi gerekir. Yer seçiminde göz önüne alınan faktörler açıklanmış mı?✓ Yatırım yerinin amaçlanan üretim açısından uygunluğuna dair göz önüne alınan faktörler sahada irdelenmiş mi? Göz önüne alınan faktörler yeterli mi?✓ Kullanılan veriler açıklanmış mı?✓ Veriler güncel/erişilebilir mi?

6	Yatırıma ilişkin makine/ekipman teknolojisi ve üretim yöntemi araştırılmış/belirlenmiş mi?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Teknoloji ve üretim yöntemi seçiminde göz önüne alınan faktörler net şekilde ortaya konmuş mu? ✓ Seçim kriterleri ile yapılan seçim uyumlu mu? ✓ Seçilen teknolojinin rekabetçi olduğunu gösteren veriler raporda mevcut mu? ✓ Mevcut teknoloji alternatifleri irdelenmiş mi? ✓ Kullanılan veriler açıklanmış mı? ✓ Veriler güncel/erişilebilir mi?
7	Ana üretim tekniği ve teknoloji/makine grubu seçilmiş mi?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Seçilen ana makine grubu belirlenmiş/tanımlanmış ürünü, belirlenmiş nitelikte üretecek, rekabetçi nitelikte bir makine grubu mudur? ✓ Bu makine grubunun fiyat teklifleri ve/veya proformaları yeterli ayrıntıyı içermekte midir? ✓ Makinelerin üretim kapasitesi öngörülen kurulu kapasite ile uyumlu mudur?
8	Ana makine ekipman dışında yardımcı tesis/makine ekipmanlar belirlenmiş mi?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hedeflenen üretimi hedeflenen kurulu kapasitede gerçekleştirmek için ana makineler dışında gerekli olan yardımcı makine ekipmanlar seçilmiş mi? ✓ Seçim kriterleri açıklanmış mı? ✓ Bu ekipmanların ana makine ile uyumu teyit edilmiş mi? ✓ Veri ve kaynaklar güncel ve erişilebilir mi?
9	Sabit Yatırımın Gerçekleştirilmesindeki süreç faaliyet planı/termin planı oluşturulmuş mudur?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yatırımın termin planının (fiili gerçekleşme ve ödeme planı) özeti yatırım tablosu ile uyumlu şekilde oluşturulmuş olmalıdır ve yatırımın niteliğine göre gerekirse detaylandırılmalıdır. Öngörülen süreler yapılacak işlerin gerçekleştirilmesi açısından makul ve uygulanabilir olmalıdır. Yatırım unsurlarının ödeme süreleri, bu unsurların fiili gerçekleşme süreleri ile yılı geçen ölçüde farklılaşıyorsa fiili gerçekleşme planı dışında ödeme planı teknik değerlendirme bölümünde da yapılmalı ya da açıklanmalıdır. Bu tür bir ödeme planının finansman tablosuna da doğru şekilde yansıtılmış olması gerekir.
10	Satılacak şey eğer üretilecek/imal edilecek bir ürün ise bu ürünün üretimine ilişkin akım şeması ve madde balansı yapılmış mı?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Belirlenmiş olan satılacak ürüne ilişkin akım şeması ve madde balansı yapılırken kullanılan verilerin kaynağı açıklanmış mı? ✓ Veriler güncel ve erişilebilir mi?
11	Satılacak şey eğer bir hizmet ise bu hizmetin birim miktarına ilişkin temel girdiler belirlenmiş mi?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Satılacak hizmetin birim miktarına ilişkin olarak kullanılacak hammadde, yardımcı madde, işletme malzemesi, tedarik edilecek diğer malzemeler gibi temel girdiler belirlenmiş/hesaplanmış mı? ✓ Bu hesaplamada kullanılan baz alınan veriler güncel ve erişilebilir mi?
12	Madde balansları ve/veya birim hizmet girdileri doğru hesaplanmış mı?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bu hesapların birim düzeyinde temkinli ve doğru hesaplanmış olması gerekir. Birim düzeyinde doğru hesaplanmış rakamların öncelikle yıllık kurulu kapasitedeki işletme giderlerine yansıtılması daha sonra mali tablolara (Proforma giderlere ve nakit akımı tablolarına) öngörülen Kapasite Kullanım Oranında (KKO) yansıtılması gerekir. Bu yansıtma işlemleri doğru yapılmış mıdır?
13	Temel düzeyde tesis yerleşim planları mevcut mudur?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yerleşim planlarında öngörülen yerleşimler belirlenen tüm makine ekipman parkı ile uyumlu mudur? ✓ Yatırımın finansmanını karşılayacak kurumun talep ettiği düzeyde (mimari/inşaat projesi) mevcut mudur?
14	Organizasyon şeması ve çalışacak personel sayısı nitelikleri belirlenmiş midir?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizasyon şeması ve çalışacak personelin sayısı niteliği kurulu kapasitede çalışacak personele göre hazırlanmış mıdır? ✓ Bu personelin varsa geçici/sürekli çalışacak olanlarının ayrımı yapılmış mıdır? ✓ Sabit elde tutulması gereken kritik personel sayısı ile Kapasite Kullanım Oranına (KKO) göre değişkenlik gösterecek personel ayrımı yapılmış mıdır?
15	Teknik Kapasite Kullanım Oranı belirlenmiş midir?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fiili Kapasite / Teorik (kurulu kapasite) oranı hesaplanmış mıdır? ✓ Hesaplama varsayım ve verileri açıklanmış mıdır?

16	Toplam yatırım tablosu (sabit yatırım + Başlangıç İşletme sermayesi yatırımı) oluşturulmuş/hesaplanmış mıdır?	✓ Sabit yatırım tutarları termin planına (eğer fiili gerçekleşme ile ödeme planı farklılaşıyor ise ödeme planına uygun şekilde) göre oluşturulmalıdır. Yatırım tablosunda öngörülen hesaplanan yatırım unsurlarının tutarları KDV hariç hesaplanmış olmalıdır (KDV den arındırılması mümkün olmayan inek araçlar hariç) . Yatırım unsurları hesaplanırken, bu unsurların kurulu kapasite, deneme üretimi süreçleri ile uyumu gözetilmiş olmalıdır. İade edilecek KDV hesaplanmış olmalıdır.
17	Tam kapasitede yıllık üretim ve işletme giderleri tablosu oluşturulmuş mudur?	✓ Yıllık üretim ve işletme giderleri tablosunda kullanılan girdi birim fiyatları KDV hariç, peşin ve girdinin tesise mal oluş fiyatları (nakliye dâhil) olmalıdır. Fiyatların tespitinde bu konu dikkate alınmış olmalıdır (özellikle işletme giderleri içinde büyük paya sahip girdilerde bu konu daha fazla önem arz eder)
18	Hammadde, yardımcı madde, işletme malzemesi yıllık tam kapasitedeki tüketim miktarları madde balansları ve/veya birim hizmet için öngörülmüş temel girdi miktarları ile uyumlu mudur?	✓ Üretimin söz konusu olduğu fizibiliteelerde, tam kapasitedeki üretim/işletme giderleri Madde Balansından alınmış olmalıdır. Satışa konu olan unsur üretilmiş bir mamul olmayıp, bir hizmet ise birim hizmet için gerekli olan girdilerin hesabından tam kapasitedeki üretim ve işletme giderlerine aktarılmış olmalıdır.
19	Tam kapasitede yıllık üretim ve işletme için gerekli enerji, su tüketimlerinin hesabı yapılmış mıdır?	✓ Yıllık kurulu kapasitede gerekli olan enerji ve su tüketim miktarları, kurulu kapasitedeki üretim ile uyumlu mudur? ✓ Bu hesaplamalar yapılırken kullanılan verilerin/yapılan varsayımların kaynağı açıklanmış mıdır?
20	Tam kapasitede yıllık personel giderleri hesaplanmış mıdır?	✓ Personel giderlerinin kurulu kapasitede ve yıllık hesaplanmış olmasına dikkat edilmelidir. Bu giderlere konu olan personel sayısı ve niteliğinin organizasyon şeması ile ve kurulu kapasite ile uyumlu olması gerekir. Ücret dışındaki varsa diğer sosyal haklar belirtilmiş olmalıdır. Varsa geçici ve/veya mevsimlik çalışanlar ayırt edilmiş olmalıdır.
21	Tam kapasitede yıllık bakım onarım-genel gider- satış pazarlama giderleri hesaplanmış mıdır?	✓ Bu gider unsurlarının içeriği ve hesaplama biçimi açıklanmış olmalı ve kurulu kapasite ile uyumlu olmalıdır.
22	Tam kapasitedeki üretim ve işletme gider unsurlarına ilişkin sabit ve değişken gider oranları belirlenmiş midir?	✓ Tam kapasitede yıllık üretim ve işletme giderlerinin sabit/değişken tutarları ayrıştırılmış olmalıdır. Gider unsurlarının toplam işletme giderleri içindeki oranların belirlenmesinde, özen gösterilmesi ve detaylandırılması gereken unsurun belirlenmesi açısından fayda vardır.
23	Tam kapasitede işletme sermayesi tablosu ve hesabı yapılmış mıdır?	✓ İşletme sermayesinin unsurları ve hesaplamada göz önüne alınan varsayım ve veriler açıklanmış olmalıdır. İşletme sermayesinin sabit ve değişken tutarları ayrıştırılmış olmalıdır. Bu unsurlar Tam Kapasitedeki Yıllık İşletme Giderleri Tablosu ile uyumlu olmalıdır. Çelişki içermemelidir. Vadeli satış süresi dikkate alınmış olmalı ve bu sürenin ekonomik değerlendirmede tespit edilen süre ile uyumlu olması gerekir.
24	Hesaplanan işletme sermayesi miktarı yatırım tablosuna eklenmiş midir?	✓ İlk sene Kapasite Kullanım Oranı (KKO) yansıtılmış başlangıç işletme sermayesi miktarı sabit yatırıma eklenerek toplam yatırım tutarı hesaplanmış olmalıdır.
25	Tam kapasitede yıllık işletme gelirleri hesaplanmış mıdır?	✓ Tam kapasitedeki yıllık işletme gelirlerindeki satışa konu üretim miktarının madde balansındaki üretim miktarı ile uyumlu olması gerekir. Madde balansında satışa konu olan varsa yan ürünlerin ve/veya diğer ürünlerin de gelir tablosunda dikkate alınması, varsa satışta iade vb. detayların da dikkate alınmış olması gerekir. Benzer şekilde tam kapasitede yıllık işletme gelirlerinde kullanılan satış fiyatlarının da ekonomik değerlendirmede tespit edilmiş fiyatlar ile uyumlu olması gerekir. Bu fiyatlar da KDV siz olmalıdır.
26	Tesisin ekonomik ömrü öngörülmüş müdür?	✓ Öngörüye esas açıklama var mıdır?

27	Tesisin hurda değeri hesaplanmış mıdır?	✓ Hurda değer hesabında kullanılan varsayım ve kabullerin, tesisin teknolojik özellikleri ile uyumlu olması gerekir.
28	Yatırım konusundaki riskler yeterli ölçüde değerlendirilmiş mi?	✓ Yatırımın riskleri yatırımın türüne, yatırımın yerine bağlı olarak değişkenlik gösterir. Risklerin yeterli düzeyde irdelenmiş olması gerekir. Yatırım konusunda varsa yerli başarısız ve başarılı örneklerin yerinde incelemesinin yapılması ve proje tasarımında muhakkak göz önüne alınması gereklidir. Yabancı başarılı örnekler yatırım tasarımında dikkate alınabilecek ölçüde (eğer yatırım yeri ve konusuna uygulanması mümkün ise) irdelenmeli ve proje tasarımında yer almalıdır. (satılacak ürün/hizmetler olarak, yatırımın kapsamı olarak vb.)
29	Yatırım konusuna ilişkin araştırma ve tespitler yatırım tasarımına kazandırılmış mı?	✓ İşletmenin satacağı hizmet ve/veya ürün, yatırımın içeriği yapılan analiz ve tespitlere uygun şekilde oluşturulmalıdır. Belirlenen ihtiyaca cevap veren ve/veya belirlenen riskleri bertaraf edecek yöntem ve kurgunun proje kapsamında yapılması 5N+1K ölçeğinde açıklanması ve yatırım tutarları, işletme gelir/gider hesaplarına yansıtılmış olması gerekir.
30	Yatırım tablosunda hesaplanan arsa, sabit yatırım ve işletme sermayesi yatırım rakamları finansman tablosuna doğru şekilde taşınmış mıdır?	✓ Teknik değerlendirmede hesaplanan yatırım tablosundaki bu değerler ile bu değerlerin ilgili olduğu yıllar finansman tablosuna doğru şekilde aktarılmalıdır.
31	Yıllık işletme giderleri ve yıllık işletme gelirleri proforma ve nakit akım tablolarına doğru şekilde taşınmış mıdır?	✓ Teknik değerlendirmede hesaplanan tam kapasitedeki yıllık işletme giderleri ile tam kapasitedeki yıllık işletme gelirleri, ekonomik Kapasite Kullanım Oranı (KKO) ile ilişkilendirilerek Proforma gelir gider ve nakit akım tablolarına taşınmış olmalıdır.

BİR ÇALIŞMADA AŞAĞIDAKİ UNSURLARDAN HERHANGİ BİRİ YOKSA BU ÇALIŞMA FİZİBİLİTE OLARAK DEĞERLENDİRİLEMEZ

1. Yatırım tamamlandıktan sonra, satılacak ürünün ve/veya hizmetin tanımı/içeriği yatırımın yeri/üretim şekli/teknolojisinin seçilmesini, fiyatının tespitini gerçekleştirebilecek ölçüde tanımlanmış mıdır?
2. Kurulu kapasitedeki (teorik) üretilen yıllık maksimum ürün ve/veya hizmet miktarı belirlenmiş mi?
3. Yatırımın ekonomik ömrü boyunca elde edeceği net fayda hesaplanmış mı?
4. Toplam yatırım tutarı (Sabit Yatırım Tutarı + Başlangıç İşletme Sermayesi ihtiyacı) hesaplanmış mı?
5. İlk iki maddede yer alan toplam fayda ile toplam yatırım tutarı (maliyet) karşılaştıran yöntemler (net bugünkü değer, iç verim oranı ve geri ödeme süresi) kullanılmış mı?

Çukurova Kalkınma Ajansı

.....
Döşeme Mah. Turhan Cemal Beriker Bulv. No:138/2 01160 Seyhan/ADANA
Tel: (322) 363 00 40 - Faks: (322) 363 00 41
.....

Üç Ocak Mah. Turgut Özal Bulvarı Mersin Ticaret Borsası Kompleksi
(Liman D Kapısı Yanı) Kat: 2 3/21 Akdeniz / MERSİN
Tel: (324) 237 80 86 - Faks: (324) 237 86 26
.....

www.cka.org.tr